

Štev. 20.

Leto 6.

Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnništvo:

Ljubljana, Miklošičeva c. (palača Delav.
zbornice), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USŽ.

Volitve v narodno skupščino.

V nedeljo, dne 8. novembra 1931, so se izvršile v Jugoslaviji volitve v narodno skupščino. V 306 srezih je kandidiralo na državni listi predsednika vlade 665 kandidatov in ravno toliko namestnikov.

Po uradnih poročilih je glasovalo skupno 2.235.245 volilcev. Od teh odpade na Dravsko banovino 150.796 glasov in je dosegla torej v Dravski banovini volilna udeležba 52%. V Savski banovini je glasovalo 391.572 volilcev, kar odgovarja 54% vseh volilnih upravičencev. V mestu Zagrebu je glasovalo 23.204 volilcev, odnosno 42% vseh vpisanih.

Narodna skupščina je torej izvoljena in se bo sestala na prvo zasedanje že dne 7. decembra. V dravski banovini so bili v posameznih srezih izvoljeni sledeči poslanci:

Ljubljana-mesto: dr. Albert Kramer, minister za gradbo.
Srez Brežice: Ivan Urak, posestnik in župan v Globokem.
Srez Celje: Ivan Prekoršek, upravitelj javne bolnišnice v Celju.
Srez Črnomelj-Metlika: Danijel Makar, posestnik in gostilničar v Metliki.
Srez Dolnja Lendava: Anton Hajdiniak, posestnik v Odrančih.
Srez Gornji grad: Rasto Pustoslavšek, novinar v Ljubljani.
Srez Kamnik: Anton Cerar, posestnik in gostilničar v Kamniku.
Srez Kočevje: Ivan Pucelj, minister in posestnik v Velikih Laščah.
Srez Konjice: Karol Gajšek, notarski kandidat v Konjicah.
Srez Kranj: Janko Barle, župnik v Ljubljani.
Srez Krško: Alojzij Drmelj, posestnik in župan v Došanju.
Srez Laško: Alojzij Pavlič, profesor verouka v Celju.
Srez Litija: Milan Mravlje, geometer in posestnik v Ljubljani.
Srez Logatec: dr. Stane Rape, tajnik Zveze kulturnih društev v Ljubljani.
Srez Ljubljana-okolica: Albin Koman, posestnik v Vižmarjih.
Srez Ljutomer: Jakob Zemljčič, posestnik in župan v Radencih.
Srez Maribor-desni breg: Anton Krejči, tovarniški ravnatelj v Rušah.
Srez Maribor-levi breg: dr. Ljudevit Pivko, profesor v Mariboru.
Srez Murska Sobota: Josip Benko, industrijec in župan v Murski Soboti.
Srez Novo mesto: Anton Klinc, župan v Gornjem polju.
Srez Prevalje: Inž. Franc Pahernik, posestnik v Vuhredu.
Srez Ptuj: Lovro Petovar, poštar v p. in posestnik v Ivanjkovcih.
Srez Radovljica: Ivan Mohorič, glavni tajnik Zbornice za TOI v Ljubljani.
Srez Slovenjgradec: dr. Bogumil Vošnjak, poslanik v p. v Beogradu.
Srez Smarje: Vekoslav Spindler, novinar v Mariboru.

Glavna naloga vseh izvoljenih poslancev bo, da delajo v narodni skupščini na reviziji in izpopolnitvi zakonodaje ter da ukrepejo vse, da se zmanjšajo neznosna bremena, ki danes leže na ramenih delavstva in malega kmeta. Posvečati bodo morali obstoječi gospodarski krizi največjo pozornost, da najdejo res pravi izhod iz nje ter imperativno zabranijo, da bi delodajalci in

Uredite stanovanjsko vprašanje.

Ko se je pred leti govorilo o potrebi ukinitve stanovanjske zaščite, je naš savez na vseh shodih, konferencah, odnosno tozadevno sklicanih anketah zastopal stališče, da bo likvidacija stanovanjske zaščite kvarno vplivala ter ne bo rešila stanovanjskega vprašanja, marveč bo položaj še poostрила in poslabšala. Zagovorniki ukinitve so svoje stališče podkrepjevali s tem, da bodo nato privatniki začeli v velikem obsegu zidati, ker da bo obenem z javno inicijativo na tem polju, ko bodo občine in država zidale velike stanovanjske hiše, pomanjkanje stanovanj hitro odpravljeno in da bodo vsled ostrejših konkurenca tudi cene stanovanjem padle.

Zadnji dve leti sta pokazali, da so se ti zagovorniki motili. Javne institucije in občine so sicer postavile večje število hiš, na drugi strani pa so takoj po ukinitvi stanovanjske zaščite cene stanovanj tako posko-

posedujoči sloji pod krinko »gospodarske krize« še nadalje prevajevali vsako izgubo odnosno zmanjšanje dobička na uslužbeno delavstvo.

Ena najvažnejših dolžnosti je nadalje, da čimprej uredimo stanovanjsko vprašanje, ker vsi apeli, ki so bili izdani od strani banovine, niso imeli nobenega uspeha. Na tisoče stanovanj je danes praznih, a na tisoče delavskih družin mora stanovati v vlažnih kletih ali podstrešnih brlogih, ker ne zmore previsoke najemnine za človeka dostojno stanovanje!

In vprašanje brezposelnosti? Dolžnost v dravski banovini izvoljenih poslancev je, da takoj spravijo na dnevni red skupščine to velevažno vprašanje, ki že celih 10 let čaka na rešitev in da že za to zimo preskrbe zadostne kredite, da se bo tudi z izdatno državno podporo omogočila prehranitev brezposelnih delavskih družin.

Izvedba osemurnega delavnika, odprava kuluka, primerna ureditev trgovine z žitom (s katero naj se vsem neposedujočim slojem omogoči čim cenejša nabava žita in moke za lastno uporabo), izpopolnitev socialne zakonodaje, so glavne zahteve, ki jih postavlja delavstvo na novo narodno skupščino.

In še posebej mi železničarji!

Skozi zadnjih pet let moremo zaznamovati le redukcijo za redukcijo ter vsi novi pravilniki in uredbe, ki so bile v tem času izdane, niso rešile našega vprašanja. Še do danes ni definitivno urejeno delavsko vprašanje, ni še urejen penzijski fond, za katerega se je delavce obremenilo z ogromnimi naknadnimi prispevki, ni še rešeno vprašanje všteti delavskih let za napredovanje in penzijo povodom nastavitve. Do danes še ni izplačana ravno delavcem v Dravski banovini diferenca vsled prevedbe na urne plače iz leta 1923. In tako bi lahko naštel še nešteto vprašanj, a podčrtamo le še eno, in to je, da se že sedaj zopet uvajajo brezplačni dopusti za progovne delavce, ki se nahajajo pred zimo v največji bedi!

Tudi tem vprašanjem upamo, da bodo izvoljeni poslanci posvetili vso pažnjo, zlasti pa, da bodo takoj apelirali na merodajnih mestih za naknadne kredite za progovno delavstvo in za delavstvo v železniških delavnicah, kjer je sedaj že dva meseca uveden skrajšan delovni čas, le po 7 ur dnevno!

Zdrave socialno-politične zahteve in delavsko varstvo niso strankarska strast, niti provincialna zahteva, ampak zahteva širokih plasti prebivalstva v državi, gospodarski problem šibkejšega sloja v državi, delavcev in nameščencev. Tu ne more biti govora o lujskanju, če delavstvo zahteva svoje pravice, zakaj država, narodna skupščina, če hoče biti pravična, mora ščititi vse državljane enako in če nimajo enakih pravic, mora delati na tem, da dobe vsi enake pravice.

čile, da so bile nižjim slojem nedosegljive. Dasi je danes v vseh večjih mestih praznih na stotine stanovanj ter so si uradniki zgradili proti večjim posojilom dosti eno in dvo-družinskih hiš, je pomanjkanje srednjim slojem in zlasti delavcem in nameščencem odgovarjajočih stanovanj, za katere bi oni zmogli najemnino, večje, kot je bilo v trenutku ukinitve stanovanjske zaščite.

Zelo pa se je še poslabšal položaj, ko so se začele letos v svrhu uravnovesenja budžeta redukcije nameščenskih in delavskih plač, ki so znašale pri nameščencih po 5%, pri delavstvu pa celo 13% njih prijemkov. Poleg tega so se učinkoviti prijemki delavstva in nameščencev še znižali z uvedbo novih prispevkov za starostno zavarovanje odnosno rodbinske penzije pri nastavljenih, tako da znaša skupna redukcija, ki je nastopila sedaj pred zimo, od 8 do 22% celokupnih prijemkov. Pri tako znižanih prijem-

kih ostane za stanarino res le zelo majhen znesek, ki ne odgovarja današnjim najemninam. Ker zlasti železniški delavci v mestih in trgih s tako nizko plačo ne morejo plačati najemnine za že itak borna stanovanja, jim grozi sedaj pri prihodnjem terminu deložacija.

Jasno je, da se od hišnega posestnika ne more zahtevati, da naj z ozirom na vedne redukcije prejemkov uslužbencem in delavcem od strani delodajalca, daje stanovanja zastoni. Zato je nujno potrebno, da se z vednimi redukcijami prejemkov ter uvajanjem skrajšanega delovnega časa preneha ter zopet uvede nezmanjšane prejemke in tako omogoči vzdrževanje gospodinjstev vsaj v oni izmeri, kot so obstojala pred redukcijami. S tem se bo omogočilo uslužbencem in delavcem plačevanje dosedanjih najemnin in preprečilo številne deložacije.

Na drugi strani pa je tudi znano, da so cene za stanovanja daleko previsoke in da je zato pošteno stanovanje za delavca in nameščenca (zlasti za onega, katerega prejemki se gibljejo med Din 700 in 1500) nedosegljivo. Tudi na tej strani bi bila na mestu takojšnja in energična odprava, da se prepreči izrabljanje najemnikov.

Konkretno predlagamo, da naj se plačilna zmožnost uslužbencev in delavstva zviša vsaj na ono višino, kot je bila pred redukcijami (ker te redukcije niso utemeljene s padcem draginje) in uvedbo raznih novih odtegljajev, istočasno pa naj se uvede uradno nadzorstvo nad stanovanjskimi cenami ter izda uredba, ki bo obdavečila prazna stanovanja ter uredila višino najemnin.

Čakamo in upamo!

Še o znižanju najemnin.

»Slovenski list« je v svoji zadnji številki priobčil uvodnik o stanovanjskem vprašanju, iz katerega posnemamo sledeče:

»V nekem ljubljanskem dnevniku sem te dni čital, da so se na iniciativo gosp. bana Dravske banovine dr. Marušiča in na poziv Društva hišnih posestnikov v Ljubljani, naj hišni posestniki odnosno stanodajalci primerno drugim pocenitvam življenjskih potrebščin, znižajo tudi stanovanjske najemnine, zglašili izmed tisočev ljubljanskih stanodajalcev samo trije, ki so tem klicem sle-

dili, uvidevši pretirano višino najemnin. Poziv Društva hišnih posestnikov je bil pisan tako ganljivo, da se je marsikateri najemnik, državni ali privatni nameščenev vzdostil, češ, ravno sedaj za zimo hvala Bogu, bo pa malo več za kurjavo ali toplejšo obleko. Vsak je bil prepričan, da bo dobrote znižanja vsaj nekoliko tudi on deležen ter s tem približno tudi računal. Toda kako razočaranje, samo trije posestniki so v Ljubljani, ki imajo usmiljenje do svojega bližnjega, siromaka, kateri mora iskati pribezališče pod tujo streho. Poziv Društva hišnih posestnikov je z ozirom na uspeh naravnost v posmeh gosp. banu in najemnikom. S tem je društvo dokazalo svoj vpliv odnosno avtoriteto na svoje člane hišne posestnike in lahko trdim, da je od teh vsaj devdeset odstotkov včlanjenih pri društvu. Za te tri gg. prijavitelce, ki jih sicer ne poznam, pa smelo trdim, da niso člani tega p. n. društva. Pričakovalo se je, da bo predsednik tega društva, ki je sam hišni posestnik in upravitelj mnogih hiš v Ljubljani, z lepim vzgledom prednjačil in stal na čelu dolgi vrsti onih svojih članov, ki so znižali najemnine in da bo s tem svojemu pozivu sledil prvi ter s tem dokazal upravičenost in nujno potrebo izvršitve njegovega poziva. A njega ni... Gotovo bi se pa oglasilo častno število prijavitelcev, če bi poziv Društva hišnih posestnikov vseobal nasprotni smisel. Izgovori, da zaradi previsokih gostaščin, vodarine in drugih javnih dajatev najemnin ni mogoče znižati, ne drži. Gotovo so tudi med hišnimi posestniki človekoljubi, ki poražajoče obsojajo oduške cene stanovanj nekaterih svojih kolegov, kar pa žal nič ne pomaga. Vsak najemnik ve, da zoper oduško obstojajo zakoni in tudi stroge kazni, a kje je tisti, ki bi si upal proti temu nastopiti? Le naj poizkusi in jutri bo na cesti; to vzame vsakemu najemniku pogum in kjer ni tožnika ni sodnika. Najemnik je torej brezpraven, radi tega mora plačati, da gospodarjevi zahtevi ustreže, samo da je pod streho, čeravno ve, da bo potem sam stradal s svojo družino vred, ker mu borno stanovanje pobere v mnogih slučajih nad polovico skromnega zaslužka. Z ukinitvijo stanovanjskega zakona, kar so hišni lastniki znali tako spretno izvesti, so ukinitve tudi vse pravice in zaščita najemnikov.«

Važno za železničarje!

Kdaj grem lahko na lastno prošnjo v pokoj?

V zadnjem »Strokovnem vestniku« je pomotoma izostala še določba, da gre uslužbenec lahko v pokoj na lastno prošnjo, če ima 35 let, ki se mu računajo za penzijo. V to dobo se računa tudi služba pred 21. letom starosti, dalje pri južnoželezničarjih še dve in pol vojni leti po cirkularju 108 a iz leta 1918 in seveda vsa služba, ki je navedena v določbah čl. 258 zakona o drž. prometnem osebju.

Kateri čas se mi računa za pokojnino?

Zadnji mesec je nastalo po progi veliko razburjenje med nastavljenim osebjem, zlasti onim, ki je čakalo na upokojeve, ker so se raznesle govorice, da se jim bo za penzijo vračunal le čas, odkar so bili nastavljeni, vsa prejšnja delavska služba pa se jim ne bo vračunala.

Že opetovano smo povdarili, da so razni železničarski zakoni skrajno nejasni in je potrebno dosti principijelnih tolmačenj, vsled česar je dolžnost direkcije, da pravočasno izda jasne okrožnice, kako je razumeti posamezne določbe. Danes ponovno apeliramo na direkcijo, da izda razpis, v katerem bo točno raztolmačila osebju, katera služba se šteje za penzijo onim, ki so bili nastavljeni pred 1. septembrom 1923 in onim, ki so bili kasneje nastavljeni.

Iz dosedaj izdanih rešenj o odmeri penzije onim, ki so bili upokojeni po 1. juliju 1931 sledi, da se računa za penzijo ves čas službe na železnici, neoziraje se, ali je bil nastavljen ali ne. Eksekutiva se računa vsem, ki so tudi po novem zakonu eksekutivni, onim pa, ki so bili eksekutivni le po starem zakonu (progovni čuvaji, kretniki, blokovniki itd.), se računa za eksekutivo le čas od 1. novembra 1923 do 1. julija 1931. Po § 124 točka 5 se južnoželezničarjem računa za penzijo tudi dve in pol leti radi vojne, ako so bili v času od 1914 do 1918 v železniški službi.

Na podlagi teh rešenj se torej priznava za penzijo vsa železniška služba.

Zakon o pridobitvi pravice na penzijo več ne velja!

Leta 1929 je bil izdan poseben zakon, ki je predvideval pogoje, pod katerimi zadobi uslužbenec pravico do osnovne penzije. Za slučaj, da uslužbenec v času prestopka službe še ne bi imel 10 let nastavljenne službe, je imel pravico do odpravnine in sicer največ do 6 mesečnih plač.

Sedaj je direkcija nekemu uslužbencu priznala odpravnino, glavna kontrola pa je vložila tožbo na državni svet, da ta odlok razveljavi, češ, da je z uveljavljenjem novega zakona o državnem prometnem osebju s 1. julijem 1931 gornji zakon ukinjen in nima nikdo več pravice na odpravnino!

Pravilnik o uradniškem penzijskem fondu.

V avgustu 1931 je bil objavljen poseben pravilnik, ki predvideva v glavnem način računskega poslovanja z denarjem, ki ga plačujejo vsi državni nameščenci in torej tudi železničarji v uradniški penzijski fond. (Ta pravilnik seveda ne velja za delavce in profesioniste.)

Z denarjem pokojninskega fonda upravlja državna hipotekarna banka.

Dohodki tega fonda so:

1. prvomesečni prejemki uslužbencev (ob postavitvi!)
2. prvomesečna razlika ob vsakem napredovanju.
3. mesečni prispevki (5%).
4. procenti od kapitala fonda, ki je pa za ½% manjši, kakor sicer obstuje drž. hipotekarna banka dolgoročna posojila.
5. disciplinske denarne kazni.

Prvomesečni prejemki se plačajo v fond v celoti, t. j. brez običajnih odbitkov, kakor davek itd., in sicer se plačajo ti prejemki v dveh obrokih. Davek od celotnih prejemkov in drugi odbitki se odtegnejo od polovice prejemkov, ki jo dobi uslužbenec izplačano na roko.

Tudi pri napredovanju se plača v fond razlika med novimi in prejšnjimi prejemki

v bruto-znesku in sicer se plača razlika v plači, periodskem povišku, položajni dokladi in druginjski dokladi. Ta razlika se plača naenkrat in to takrat, ko mu po zakonu začnejo teči povišani prejemki.

Ko postane **uradniški pripravnik** uradnik, mora plačati razliko med celotnimi prejšnjimi in celotnimi novimi prejemki.

Od prvomesečnih prejemkov, ki jih uslužbenec plača v pokojninski fond, se ne plača 5% redni mesečni prispevek za fond. Isto tako tudi ne od prvomesečne razlike pri napredovanju, ki se v celoti vloga v fond.

Če je pa **uslužbenec disciplinsko kaznovan** na odtezanje rednih mesečnih prejemkov, mora plačati kot redni mesečni prispevek 5% celotnih prejemkov in ne zmanjšanih.

Od **pogrebne in od podpore** v znesku dvomesečnih celotnih prejemkov, ki se izplačujejo po smrti uslužbenca v zmislu § 103 zakona o drž. prom. osebju, oziroma enake določbe zakona o uradnikih, se ne plačajo redni mesečni prejemki.

Če si uslužbenec oziroma njegova rodina pridobi pravico do povračila vlog v pokojninski fond, imajo pravico le do povračila prvomesečnih prejemkov, prvomesečnih razlik ob napredovanjih in pa rednih mesečnih prispevkov. Druge vloge se ne vračajo.

Ako tak uslužbenec ne dvigne vlog, pa je kasneje reaktiviran in dobi višje prejemke, kakor jih je imel ob izstopu iz službe, mora plačati prvomesečno razliko med novimi in prejšnjimi prejemki v pokojninski fond.

V **slučaju smrti uslužbenca** izplača potrdilo o času, ki se prizna kot čas vplačevanja v uradniški pokojninski fond do 1. aprila 1931, njegova pristojna oblast na podlagi službenega lista. O času vplačevanja po 1. aprilu 1931 pa izda potrdilo državna hipotekarna banka.

Vsak vplačevalec v fond dobi svojo vložno številko, ki ostane ves čas vplače-

vanja nespremenjena. Ta številka se mora vpisovati v plačilno polo in v seznam vplačevalcev.

Dokler drž. hipotekarna banka ne določi vsakemu vplačevalcu svoje številke, kar mora izvršiti v teku enega leta, izdajajo tudi potrdila o času vplačevanja po 1. aprilu 1931 oblastva.

Prispevki se pošiljajo finančni direkciji s posebnimi spisi vplačevalcev, ki pregleda spiske in rekapitulira ter odpošlje drž. hipotekarni banki.

To je treba izvršiti najkasneje do dvajsetega tistega meseca, za katerega so bili prejemki izplačani. Če se pa izplačajo prejemki med mesecem, se pa pošljejo prispevki najkasneje 20 dni po izplačilu prejemkov.

Vplačevanje prispevkov upokojenih uslužbenecv se vrši na isti način, kakor pri aktivnih drž. uslužbenih.

Vse kar vplača drž. uslužbenec v uradniški pokojninski fond, mora biti zabeleženo v plačilni poli.

Vsi odloki o postavitvi, imenovanju, napredovanju, premestitvi, upokojitvi, sprejemu ostavke in odpustu iz službe vplačevalcev v pokojninski fond se morajo v prepisu poslati drž. hipotekarni banki. Ravno tako je treba poslati tudi odloke o izrečenih disciplinskih kazni.

Če je vplačevalec premeščen, mora prejšnja službena edinica poslati vse potrebne podatke (vložno številko) novi službeni edinici.

Vse izdatke uradniškega pokojninskega fonda nosi drž. hipotekarna banka.

Odobrovanje letnega dopusta stalnim delavcem.

Minister saobračaja je z odlokom od 22. avgusta 1931 M. S. br. 21.412 odredil, da imajo službeni načelniki (šefi edinic) pravico odobravati stalnim delavcem letni dopust in sicer v mejah odobrenih kreditov, ako je potreben nadomestnik.

Volitve v bolniško blagajno.

Velik uspeh, ki ga je dosegel naš savez pri zadnjih volitvah v bolniško blagajno, je tako razburil zvezarske duhove, da so smatrali za potrebno, da v svojem skupnem glasilu začno objavljati grožnje proti našim članom. Dosegli so za ljubljansko direkcijo, da so se vršile v četrtek, dne 12. novembra 1931 **ponovne volitve skupščinarjev** in sicer samo za območje enega progovnega mojstra, to je za 76 ljudi ter se bodo s tem uspehom lahko ovekovečili v železničarski zgodovini.

Za teritorij zagrebške direkcije, kjer je bilo ugotovljenih polno malverzacij z glasovnicami in nedovoljenega pritiska, do danes še ni izšel odlok, da naj se volitve ponove, ker je pač vsem jasno, da bi tudi v zagrebški direkciji zvezarska večina skopnela kot sneg, ako bi se vršile ponovne volitve.

Značilno je, kako mislijo o volitvah v bolniško blagajno druge organizacije ter zato v informacijo našim članom objavljamo dva članka. Prvi je izšel v »Glasniku stručnog ložača«, glasilu društva kurjačev, in se glasi:

Onim, ki se jih tiče!

Dne 31. avgusta t. l. so se vršile volitve skupščinarjev Bolniške blagajne humanitarnih fondov. Za ljubljansko oblastno upravo sta bili postavljeni dve listi: lista Saveza in lista Jugoslovanskih narodnih železničarjev. Kakor vsa druga leta je v ljubljanski oblastni upravi tudi letos zmagala lista Saveza.

Jugoslovanski narodni železničarji se mnogo in z vsemi razpoložljivimi sredstvi trudijo, da bi dobili ljubljansko oblastno upravo v svoje roke. Vedno poudarjajo, da so oni edini pravi zastopniki jugoslovanskega železničarstva, vse ostalo, tako tudi nas, pa smatrajot kot privesek internacionalcev. Če so kurjači volili nasprotno listo, niso tega storili iz kakšnih političnih, internacionalnih ali nacionalnih nagibov. Vsak Zvezar bi pač moral vedeti, da je bolniška blagajna socialna institucija, ki naj služi zboljšanju socialnih razmer jugoslovanskega železničarja, nima pa potrebe ne interesa, da bi se kot taka ukvarjala še s kakim drugim — izumom, kakor le s socializmom, ki ga pa vam jugoslovanskim narodnim železničarjem še mnogo primanjkuje. Ako pa trdite, da vam nasprotna lista ni imela drugega namena ko zbrisati vas s površja, potem bi morda pač bili do tega upravičeni že z ozirom na neovrgljivo dejstvo, da je še vsakemu kurjaču prav dobro znana izjava nekoga našega ministra za socialno politiko, ko se je na svoji inspekciji po Sloveniji pohvalno izrazil o naših socialnih institucijah, ki jih je stavil za vzgled ostalim v državi. »Gospodje« naj tega dejstva ne pozabijo, saj jim je prav dobro znano, da je oblastna uprava Bolniške blagajne ljubljanske direkcije edina, ki še nikoli ni bila v rokah Jugoslovanskih narodnih železničarjev. Zato se nikar ne čudite, da daje tako visoko priznanje vsakemu povod zaupanja v naše vodstvo in vsak kličekaj zaveden železničar bo pač vedno čutil v sebi dolžnost štiti to, kar je postavljeno za vzgled vsej Jugoslaviji. Razmere v državi so sedaj take, da le treba delati v prid in blagor vseh železničarjev Jugoslavije, zato naj izginejo s površja vsi tisti, ki so dosedaj želi same neusphe, med katere spadate tudi vi Jugoslovanski narodni železničarji,

kar sami priznavate. Za odločitve železničarjev pri volitvah naj vedno govore dejstva, ne pa teror, kakor ga vi omenjate. Savez se je čutil zadosti močnega, zato je tudi zmagal, čeprav s 26 glasovi večine, kar bi pač Jugoslovanski narodni železničarji z navdušenjem sprejeli, če bi bilo obratno.

Volitve so bile svobodne, mi nismo prakticali z nobenim kompromisom, vsak se je lahko odločil po svojem lastnem prepričanju za to ali ono listo. Prepričani pa smo, da bi bil rezultat za zmogovito listo še mnogo boljši, če bi se ne vršile razne nepravilnosti. Tako čitamo neke, da so nekateri progovni mojstri dali svojim podrejenim delavcem zapečatene kuverte z listo Jugoslovanskih narodnih železničarjev. (Najbrž so se sramovali zvezarskih kandidatov. Op. ured.)

Tako pravijo kurjači, ki so uvideli, kam vodi zveza in kakih sredstev se poslužuje ne za doseg boljše bodočnosti za celokupnost, marveč le za ozke strankarske name-ne in cilje ter cilje pojedincev.

Udruženje železniških činovnika, torej uradniško društvo, je priobčilo v zadnji številki daljši članek posebno o volitvah v bolniško blagajno na teritoriju zagrebške direkcije, v katerem objektivno slika položaj pred volitvami.

Članek se glasi:

Izbori za bolesnički fond.

Prema odluci Ministarstva saobračaja od 14. jula o. g. održali su se na dan 31. avgusta o. g. izbori za Bolesnički fond. Opće interesovanje železničara za te izbore bilo je prilično, što se vidi po tome što je na teritoriju zagrebčke i ljubljanske direkcije glasalo 21.114 železničara (Zagreb 9.820; Ljubljana 11.294!) Izbori su bili od naročito značenja za **dvije najjače jugoslavenske železničke organizacije**, koje se bore za prvenstvo na teritorijama zagrebčke i ljubljanske direkcije. Ta borba je ispala — neriješeno.

Udruženje jugoslovanskih nacionalnih železničara i brodara stupilo je u izbore svijesno svoje brojčane nadmoći, a u svoj program je stavilo održanje »status quo«, kao maksimum onoga što se na razboriti način postići moglo. Veliku prednost je to Udruženje imalo u tome što ono pored velike mase nižeg osoblja ima u svojim redovima i **više činovnike, koji mu svojim uplivom mnogo koriste.** U borbu je to Udruženje stupilo prilično oštrom jednim člankom u svom društvenom listu, a osiguravši si zaledje suradnjom drugih manjih udruženja čekalo je izbore svijesno svoje pobjede.

Ujedinjeni savez železničara Jugoslavije, koji na teritorijama drugih železničkih direkcija nema dovoljno članova da bi mogao poduzeti borbu s U. J. N. Ž. i B. ojačao je svoje pozicije u Zagrebu i Ljubljani ne oslanjajući se toliko na broj članova, koliko polazući najviše na **disciplinovanost i stalešku svijest svoga članstva.** Na svojim listama nije istakao zastupnike intelektualnih radnika, po svoj prilici zbog pomanjkanja takovih u njihovim redovima. Ujedinjeni savez je u izbornom programu isticao promjenu pravila Bolesničkog fonda u tome, da se Bolesničkom fondu zagaruje potpuna autonomija, te da se podredi Ministarstvu socialne politike,

Nastup Ujedinjenog saveza nije bio blaži, a člancima u svojim listovima i letacima, je vrlo oštrom napadao Udruženje nacionalnih železničara i brodara.

Naše Udruženje, koje broji tek blizu hiljadu članova nije moglo pasivno sudjelovati u tim izborima, jer se po broju samih članova i simpatizera nije moglo nadati apsolutnoj većini. Zbog toga je stupilo u pregovore s Udruženjem jugoslovanskih nacionalnih železničara i brodara, radi zajedničkog istupa na izborima. Poslije prvih uspjelih pregovora — isti su prekinuti, pošto je to Udruženje odbilo daljnju suradnju. Tada je naše Udruženje preporučilo aktivno sudjelovanje svojim članovima prema svom uvjerenju. Pojedini naši članovi su sudjelovali na izborima i pasivno na listi Udruženja jugoslovanskih nacionalnih železničara i brodara, a aktivno za jedno i drugo udruženje. Uspjeh je našem Udruženju bio svakako osiguran korektnim držanjem naših članova, bez obzira na prebacivanja i ispade bilo kojeg Udruženja.

I ako izborni rezultati nisu službeno proglašeni saznajemo, da je na teritoriju zagrebčke železničke direkcije pobjedilo Udruženje jugoslovanskih nacionalnih železničara i brodara većinom od 260 glasova (4190 : 3930) a na teritoriju ljubljanske železničke direkcije Ujedinjeni savez železničara Jugoslavije većinom od 26 glasa (5386 : 5360). Svakako je interesantno da je u ljubljanskoj direkciji glasao veći broj izbornika nego u zagrebačkoj.

Pobjednika — bez obzira tko to bio — čeka veliki i teški zadatak, da nastoji zadovoljiti opravdane želje birača i članova Bolesničkog fonda, koje su oni u svoje predstavnik prilikom izbora stavljali. Te želje su skoro jednake, tako pristasa jedne kao i druge organizacije, a o izabranim

Frazerstvo in demagogija.

... isto tako je navadno frazerstvo in uganjanje demagogije govoričenje o brezplačnih starih pragih... isto je s kreditiranjem premoga...

Tako je napisal g. direktor v okrožnici proti našemu savezu. Naš savez je namreč na shodih in v resolucijah apeliral na upravo, da naj čimprej razdeli brezplačno stare prage in omogoči nabavo premoga na obroke.

Udruženje jugoslovanskih narodnih železničarjev v Ljubljani pa je

Kultura.

V. DELAVSKI PROSVETNI VEČER V LJUBLJANI. »Svoboda« in »Zarja« priredita v dvorani Delavske zbornice v sredo, dne 18. novembra t. l., ob 8. uri zvečer **V. delavski prosvetni večer z zelo bogatim sporedom.** Igrala bo godba »Zarja«. Vrstili se bodo solospjevi s solonastopi na piščal, klarinet, klavir, rog, itd., predavanje s slikami na modernem epidiaskopu bo zaključilo večer. Vstop prost. Ljubljansko in okoliško delavstvo opozarjamo na ta večer. Za ostalo delavstvo pa bomo poskrbeli prenos po radiu.

Knjige Cankarjeve družbe za leto 1931/32 so izšle in so že razposlane.

Knjige so zares prav krasne. Za majhno članarino Din 20.— na leto je dobil te dni vsak član 4 knjige, in sicer:

1. **Koledar Cankarjeve družbe 1932.** Kakor je dosedaj Koledar C. D. vsako leto zbujal splošno pozornost, tako bo tudi za leto 1932 nadvse zanimiv in lep. Vseboval bo poleg mnogovrstnih slik potopise, poljudno znanstvene razprave, posebno o Afriki, o fašizmu, medicinske razprave o raku itd. Leposlovni del bo imel povesti raznih znamenitih proletarskih pisateljev. **Že s koledarjem samim bo članu Cankarjeve družbe vrnjena njegova članarina.**

2. Angelo Cerkvenik: »Orači«. Napeta in zanimiva povest iz delavskega življenja.

3. Znameniti vojni roman angleškega pisatelja Liam O'Flahertyja: »Zver se je prebudila«, je prvi roman te vrste v slovenskem prevodu.

4. Andersen Nexø: »Po solnčni Španiji«. Lep potopis s krasnimi slikami.

Vsak naj pri prejemu knjig kar nakaže Din 20.— za prihodnje leto.

Kdor pa še nima letošnjih knjig, naj takoj pošlje Din 20.—, da mu jih takoj pošlje. Naklada je omejena in se lahko zgodi, da bodo v kratkem vse knjige razvzete.

Naša prava Kolinska cikorija.

odbornicima najviše ovisi, da svojim radom steknu simpatije ne samo članova svoje organizacije nego i protivničke — što je doduše mnogo težje, ali časnije i ugodnije, a od presudnog značenja za stječeće izbore.

Naše Udruženje će i nadalje sa simpatijama pratiti rad svakoga udruženja, koji je za boljitak interesa železničara.

Izjave obeh glasil nam dokazuju, da se naš savez nahaja na pravi poti. Od zavednosti in discipline našega članstva, ki je danes res vzorno, je odvisen povsod naš uspeh ter se zavedamo, da nas ne morejo zadržati nobene grožnje in tudi ne persekucije.

dne 22. oktobra 1931 (torej en mesec pozneje) predložilo direkciji vlogo za rešitev sledečih zadev:

1. da bi se z ozirom na bližajočo zimo takoj izdali stari pragi za kurjavo in
2. personalni premog naj bi se izdajal tudi na obroke.

Radovedni smo, ali je tudi sedaj stavljanje teh dveh zahtev demagogija, ali je bila demagogija le tedaj, ko je to zahteval naš savez.

Komers »Svobode«. Na predvečer kongresa delavske telovadne in kulturne zveze »Svoboda«, ki se vrši v nedeljo, dne 13. decembra t. l. v Ljubljani, priredi ljubljanska podružnica »Svobode« delegatom in članom v veliki dvorani hotela »Union« v Ljubljani kulturni večer pri pogrjnjenih mizah.

Ta komers, ali pravzaprav VI. delavski prosvetni večer, se bo začel ob 8. uri zvečer. Na sporedu so koncertne točke delavske godbe »Zarja«. Solospjevi naših pevk in pevcev, solonastopi na razne instrumente itd. Točen spored priobčimo pravočasno.

Prosimo, da na ta dan, to je v soboto, dne 12. decembra t. l., druge organizacije ne prirejajo večerov. **Odbor.**

Zahvala.

Podpisana vdova Pribovšek se najlepše zahvaljujem vsem darovalcem, ki so mi pomagali z denarno pomočjo, in sicer v skupnem znesku Din 765.55, in s tem olajšali bedo.

Še enkrat vsem pristrčna zahvala.

Vdova Pribovšek.

ŽELEZNIČARSKI KOLEDAR ZA LETO 1932 JE IZŠEL. Ker ga je v zalogi le še 500 izvodov, opozarjamo na to vse one podružnice, ki koledarja še niso naročile, da ga takoj naroče. **Stane Din 10.— komad.**

IZ UREDNIŠTVA. Prihodnja številka Ujedinjenega Železničarja izide zopet redno dne 1. dec. 1931, in sicer na 4 straneh.

Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna

Jos. Reich, Ljubljana